

**Vuur wunsje uusj
allemoal Freulieje
Weihnachte en
Ee Jeluk-Zëllesj
Neujoar**

**Wisselende uitstal-
ling in de vitrinekast:**
Carnavalsartikelen uit eigen
archief.

In dit nummer:

De oorsprong
van de munt uit
Nieuwsbrief 62 1

Leden van Sankt
Tolbert jubileren 1

Highlights uit het
oorlogskran-
tenarchief: 2
Woensdag 20
december 1944

Herbert Kuijpers 2

Nieuw boek
'Zuid-Limburgs
Leesboek' van
ons lid Dieter
Piatkewitz 3

Nieuw boek van
de Amerikaanse
hoogleraar Benja-
min J. Kaplan 3

Verjaardagen
(70+) van Sankt
Tolbert-leden 4

Activiteiten
agenda 4

De oorsprong van de munt uit Nieuwsbrief nr. 62

In Nieuwsbrief nr. 62 stelden wij de lezers de vraag over de oorsprong van een munt die in de vijftiger jaren van de vorige eeuw gevonden werd in het von Clermontcomplex, tegenwoordig het Vaalser Gemeentehuis. We kregen veel reactie op deze vraag, via e-mail en facebook, waarvoor onze dank.

Onderstaand de oorsprong van de munt:

De waarde van gouden en zilveren munten werd bepaald door de hoeveelheid edelmetaal waaruit ze vervaardigd waren. Dit gehalte werd bepaald door de muntheer.

Om te kunnen controleren of de munten inderdaad de juiste massa hadden, heeft men kleine schijfjes en/of blokjes met dezelfde massa gemaakt ter controle van de munt: de

muntgewichten.

Ook vroeger wist men al de zaak op te lichten door van munten stukjes edelmetaal af te schrapen.

De muntgewichten zijn voor het eerst toegepast in de 16e eeuw.

Door betere productiemethoden werden de muntgewichten aan het einde van de 18e eeuw overbodig.

De muntgewichten werden bewaard in een aparte doos samen met een balans. Er waren verschillende gewichten voor de respectievelijke munten.

Met dank aan Het Koninklijk Penningkabinet te Leiden.

Herbert Kuijpers

Leden van Heemkunde Kring Sankt Tolbert jubileren bij Koninklijk Mannenkoor Cecilia 1837 en Kon. Harmonie St. Cecilia 1836

Leden van Heemkunde Kring Sankt Tolbert jubileren bij Koninklijk Mannenkoor Cecilia 1837 en Kon. Harmonie St. Cecilia 1836.

Op zondag 23 november jl. zette het Kon. Mannenkoor Cecilia 1837 een achttal zangers in de bloemetjes. Waaronder ook twee leden van Heemkundekring Sankt Tolbert. Karl Caubo was 25 jaar lid en Frans Janssen vierde zijn

platina lidmaatschap, hij is zegge en schrijven 70 jaar lid van het Kon. Mannenkoor. Tevens vierde Frans Janssen op 8 december jl. zijn 90ste verjaardag en is een van de oudste leden van onze HKK. Namens bestuur en leden onze hartelijke gelukwensen en nog veel gezonde jaren. Ook bij de Kon. Harmonie St. Cecilia 1836 werden twee jubilarissen gehuldigd waaron-

der ons lid Henk van den Berg die zijn Gouden jubileum vierde. Beide jubilarissen ontvingen uit handen van burgemeester Van Loo de zilveren Erepennen van de gemeente Vaals. Namens bestuur en leden onze hartelijke gelukwensen.

Monique Louvenberg-Cransveld

Highlights uit het oorlogskrantenarchief: Woensdag 20 december 1944

Vaals eert zijn helden.

Op overweldigende wijze heeft Vaals getoond, dat het grote offer door onze medeburgers gebracht in dienst van het vaderland en de gemeenschap, op hogen prijs weet te stellen.

Het aandenken aan Joep Francotte, die zijn jong en dierbaar leven gaf als lid van de ondergrondse verzetsbeweging, en van Jos. Biermans en Hub. Göbbels, die als slachtoffer van hun plicht voor de veiligheid van de Vaalser bevolking uit ons midden werden weggerukt, zal steeds in dankbare herinnering blijven.

Met deze woorden begon een artikel in het Vaalser weekblad van zaterdag 23 december 1944. In dit artikel werd ingegaan op de grote deelname vanuit de Vaalser bevolking aan de begrafenis van Joep Francotte die op 5 september 1944 op de Cauberg in Valkenburg – Houthem, samen met Sjeng Coenen, gefusilleerd was.

“Nooit zag Vaals zulk een indrukwekkende lijkstoet, waarin vooral de K.S. (Koninklijke Stoottroepen) met aan het hoofd de commandanten van

Zuid, van Limburg en Noord-Brabant de ereplaats innamen”.

Na de kerkelijke plechtigheid trok de lange stoet naar het kerkhof aan de Seffenterstraat.

De stoet was als volgt samengesteld:

- 1) Harmonie St. Cecilia,
- 2) Bevelvoerend officier (Stoottroepen),
- 3) Vuurpeloton (Stoottroepen),
- 4) Lijkbaar met slippendragers (Stoottroepen),
- 5) Draggers (Stoottroepen),
- 6) Detachement (Stoottroepen),
- 7) Bloedverwanten en kennissen,
- 8) Vertegenwoordigers van andere onderdelen.

Onder het passend versierd monument voor de gevallenen werd Joep Francotte met militaire eer begraven. Burgemeester Rhoen bracht hulde en

dankbaarheid aan hen, die op deze plaats zijn bijgezet als slachtoffers van hun heldenmoed en vaderlandsliefde. De heren Urlings en Noppeney richtten uit naam van de plaatselijke verzetsgroep een laatste woord van kameraadschap en afscheid. De commandant Zuid van de K.S. sprak als vriend ten afscheid. De harmonie St. Cecilia speelde als laatste afscheidsgroet het “Wilhelmus” en de Amerikaanse volkshymne. M.Z.V. St. Cecilia besloot de droeve plechtigheid met het “Ecce quomodo”.

Jan Francotte

Jos. Francotte

Herbert Kuijpers

In oktober 2009 heeft Leo Junggeburst het initiatief genomen om namens Heemkundekring Sankt Tolbert een Nieuwsbrief uit te geven. Leo Junggeburst heeft deze taak tot aan zijn overlijden in 2013 op zich genomen. Na het overlijden van Leo Junggeburst in augustus 2013 heeft Herbert Kuijpers, voor het verder in stand houden van de Nieuws-

brief, deze taak op zich genomen. Hij zorgde voor de layout en voor een groot deel van de artikelen/verhalen voor de Nieuwsbrief. Nu anderhalf jaar later heeft Herbert laten weten de realisatie van de Nieuwsbrief over te dragen zodat hij zich meer op andere zaken binnen de vereniging kan richten. Wij willen Herbert bij deze ook heel har-

telijk bedanken voor de tijd en al het werk dat hij het afgelopen anderhalf jaar heeft verricht voor het tot stand brengen van de Nieuwsbrief. Herbert, namens bestuur, leden en vrienden van Sankt Tolbert bedankt!!!!

Monique Louvenberg-Cransveld

Nieuw boek 'Zuid-Limburgs Leesboek' van ons lid Dieter Piatkewitz

Reeds vele korte verhalen in het 'Völser plat' heeft ons lid Dieter Piatkewitz onder het pseudoniem D. Facto gepubliceerd in het Vaalser Weekblad.

Ook zijn eerste boek 'Zuid-Limburgs Leesboek' is onder dit pseudoniem geschreven. Zijn liefde tot schrijven ontdekte Dieter na zijn pensionering. Hij bracht zijn prilste jeugd door in Valkenburg, verhuisde naar Vaals en woont nu in Maastricht. In zijn boek treft de lezer dan ook verhalen aan in de dialecten van deze drie plaatsen. Naast jeugdherinneringen komen overpeinzingen over taal, kunst en geloof aan bod. Ook keukengeheimen en recepten treft men in het boek

aan. Een boek om altijd weer eens open te slaan.

Het boek telt 322 pagina's, is gebonden (hardcover) en te

koop voor de prijs van € 14,50 bij Drukkerij/Uitgeverij C.J. Thoma b.v., Kerkstraat 33 te Vaals.

Victor Vonken

Dieter Piatkewitz, alias D. Facto, schrijver van het Zuid-Limburgs Leesboek.

foto: Loraine Bodewes

(foto Limburgs Dagblad)

Een kerstkaars is een mooi iets. Deze maakt helemaal geen geluid en schenkt zichzelf zachtjes weg.

Eva Logue

Nieuw boek van de Amerikaanse hoogleraar Benjamin J. Kaplan

Recentelijk is een nieuw boek van B.J. Kaplan verschenen, een waargebeurd drama in Vaals. Het boek draagt de titel: 'Cunegondes ontvoering' en speelt zich af in Vaals in het jaar 1762.

Als Cunegonde, een jonge katholieke vrouw, een baby probeert te ontvoeren om te voorkomen dat het kind in een protestantse kerk gedoopt wordt, ontketent ze in de grensgebieden een heuse religieuze oorlog. De dilemma's van een gemengd huwelijk en het toenmalige religieuze leven vormen de basis van dit verhaal. In dit meeslepende boek, dat leest als een historische thriller, onthult Kaplan een vrijwel onbekend stukje Nederlandse geschiedenis.

Het boek telt 317 pagina's (paperback), is voorzien van illustraties en te koop via de boekhandel of internet voor de prijs van € 19,95. ISBN 9789046817629

Victor Vonken

**HEEMKUNDEKRING
SANKT-TOLBERT
VAALS**

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

**Bezoek onze website
sankttolbert.nl**

Verenigingsnieuws

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden

Januari 2015

1 januari Els Niessen 92 jaar
15 januari Annemie Sampermans-Horbach 75 jaar
18 januari Hermine Donkers-Schmets 82 jaar
18 januari Wiel Habets 73 jaar
19 januari Jacques Rombach 83 jaar
25 januari Trudy Meijers-Scheffers 74 jaar
25 januari Annie Nicklasson-Senden 87 jaar
29 januari Piet Voncken 72 jaar

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Allen van harte gefeliciteerd!

Activiteiten agenda

21 december Kerstconcert in De Kopermolen Vaals aanvang 16:00 uur

27 en 28 december Oudejaarsconference Los Catastros in de Obelisk

3 januari Prinseproklamatieën in de Obelisk aanvang 19:30 uur

10 januari Kengersitsoeng in de Obelisk aanvang 13:11 uur

11 januari Internationale Herenitsoeng in de Obelisk aanvang 11:11 uur

15 januari Lezing van de heer Lei Heijenrath over het leven van Frans Corneli in ons verenigingslokaal Op Sankt Tolbert, Bloemendalstraat 11A Vaals. Aanvang 20:00 uur.

17 januari Jarde Revue Prinsejarde Vols

18 januari Internationale Damentitsoeng in de Obelisk aanvang 11:11 uur

30 januari Bijeenkomst van Hkk Sankt Tolbert Bloemendalstraat 11A Vaals. Aanvang 19:30 uur.

31 januari, 1, 7 en 8 februari Hub Deitz Carnavalrevue

Wij wensen iedereen een gelukkig kerstfeest

REAGEREN

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.